

RAZVIJAJMO SVOJA OSJETILA

Preko osjetila uspostavljamo kontakt sa okolinom i dozvoljavamo da preko osjetila svijet ulazi u nas. Oni su poveznica između unutra i vani, između čovjeka i svijeta. Pomoću osjetila opažamo našu okolinu i istovremeno možemo na nju djelovati i u stanovitoj mjeri je su-oblikovati.

Dijete je jedan veliki osjetilni organizam: osjetilima susreće stvari, dodiruje ih, može ih vidjeti, čuti, mirisati, kušati, ali osjetilima osjeća sebe, svoj položaj u prostoru, kreće se, osjeća drugog čovjeka i osjeća sebe u odnosu na drugoga. Bez osjetila sve to ne bi bilo moguće. Osjetila trebaju adekvatna iskustva, hoće biti aktivna! Djeca danas rastu u svijetu koji je preplavljen medijima, koji mu posreduju sliku svijeta iz druge ruke. Pasivno konzumiranje ima prednost pred aktivnim činjenjem, pred neposrednim kontaktom i djelovanjem u svijetu. Mali dio onoga što možete učiniti kako bi pomogli svojoj djeci u razvoju slijedi.

Primjeri igara:

DODIR

Igra: Slika na leđima

Roditelj i dijete sjede jedno drugom iza leđa. Onaj koji sjedi iza crta ovome ispred sliku na leđima (krug, srce, cvijet..). Onaj komu je crtano na leđima to treba identificirati. Kod starije djece mogu se poticati zahtjevnije slike, slova i riječi. Ukoliko ima više ukućana igra može teći i tako vas nekoliko sjedi jedno drugom okrenuti leđima te se nacrtani lik šalje dalje te onaj koji je na kraju reda kaže što mu je nacrtano.

Igra: Kutija iznenađenja

Veću kartonsku kutiju postavimo tako da stražnji dio biva preklopljen (zatvara se i otvara), a u prednjem dijelu napravi otvor veličine ruke koji je prekriven komadom platna ili je na njega nalijepljen rukav od neke stare majice. U kutiju se položi za druge nevidljiv predmet, koji se kroz ovaj otvor može dotaknuti. Pogađa se o čemu se radi. Ako pogodi onda on postavlja sljedeći predmet. U kutiji iznenađenja trebaju djeci biti poznate, ali i sasvim neobične stvari.

Igra: Koja je posuda prazna

Iste posude ili kutije ispune sa različitim, ali nečujnim sadržajem (vata, vuna, novine, plastične vrećice..) Cilj je otkriti koja je posuda prana, a koja teža... Posude treba popuniti tako da prilikom manipuliranja sa njima ne nastaje šum. Ovdje se potiče fino diferenciranje.

NJUH

Igra: Pas njuškalo

U sobi sakrijemo neki izvor mirisa (sapun, svijeća..) Dijete se igra psa istraživača i nastoji njuhom pronaći predmet.

Igra: Parfem detektivi

Različite bočice parfema se mirišu jedna iza druge. Zatim se uzme jedna loptica vate i namoči parfemom iz jedne od bočica. Detektiv treba otkriti iz koje je bočice parfem.

Igra: Memori mirisa

U jednostavne posude poput bočica hrane za bebe sakupljaju se mirisi (mljevena kava, ocat, začini, osušeno voće, cvijet..) Načinimo ih u parovima, a tražilac treba spariti mirisne bočice.

VID

Igra: Pantomima

Pantomima je popularna igra pogađanja. Igrači se podijele u ekipe u kojima član jedne ekipe oponaša neki pojam bez govora i zvukova, samo pokazivanjem, a ostali članovi ekipe moraju pogoditi pojam u što kraćem vremenu.

Igra: Zakvači štipaljku

Djetetu podijelimo raznobojne štipaljke te papirnate podloške na kojima su uzorci boja. Cilj igre je na svaki uzorak prikvačiti štipaljku iste boje te ga imenovati.

Igra: Nizanje slamki na konac

Djetetu ponudimo raznobojne komadiće slamki i vunu na koju će ih nizati. Dijete nižu komadiće slamke u boji prema zadanom predlošku. Predložak postavimo ispred djeteta. Dijete potičemo na imenovanje boja.

SLUH

Igra tišine

Igra se sastoji u tome da se djeca potpuno umire i u tišini osluškuju zvukove na koje inače ne obraćaju pažnju. U zatvorenoj prostoriji u potpunoj tišini djeca osluškuju zvukove različitih instrumenata koji dopiru iz susjednih prostorija, govor roditelja koji čekaju ispred prostorije, korake u hodniku, škripu i buku drugih izvora zvukova (na primjer automobili), cvrkut ptica s drveta koje raste

ispred prozora... Kad prekinemo tišinu, razgovaramo s djecom kakve smo zvukove čuli, učimo razlikovati ugodne od neugodnih zvukova, upućujemo djecu da sve što su čuli prikažu i bojama.

- djecu treba uputiti da u prirodi slušaju šum lišća, žubor potoka, pjev ptica...

- oponašanjem zvukova iz prirode, djeca postepeno razvijaju opseg glasa

Igra: Budilica

Ovu igru možete igrati s jednim djetetom ili više njih. Jedno dijete napušta prostoriju. Kada izađe, budilicu navijete tako da zvoniti za dvije do tri minute i nakon toga je sakrijete (u ladicu, iza kauča - stupanj težine se prilagodi djetetovu uzrastu). Dijete zatim smije ponovno ući u prostoriju i čeka da budilica počne zvoniti. Sada dijete pokušava pronaći budilicu tako da prati odakle dolazi njezin zvuk. To je jednostavna igra kojom se uvježbava sluh i koja polazi za rukom i maloj djeci. Za djecu stariju od dvije godine.

Igra: Zvučni loto

Na kazetu snimate različite zvukove, kao što su auto koji kreće, vrata koja škripe, vlak koji polazi, paljenje šibice, itd. Za svaki od tih zvukova izrežite odgovarajuću ilustraciju iz novina i zalijepite na kartonske kartice. Kartice svrstajte uz odgovarajuće zvukove. Tko prvi pronađe ilustraciju koja pristaje uz odgovarajući zvuk, mora je sačuvati; tko prvi skupi većinu kartica, pobjeđuje. U ovoj igri djeca uspostavljaju veze i uče pamtit stvari. Uz malo pomoći za djecu stariju od tri godine.

RAVNOTEŽA

Igra: Spomenik

Jedan od suigrača na početku igre stoji labavo (opuštene ruke, glava mu visi..) a drugi suigrač ga „modelira“. Položaj je potrebno zadržati neko vrijeme, a može se i pogađati koga spomenik predstavlja.

Igra: Ne dati se dekoncentrirati

Zamišljamo u scenskoj igri situaciju u kojoj sve ovisi o tome da dijete ne smije ispustiti iz vida neki određeni predmet. (Blago je izgubljeno ako ti samo jedan trenutak ne gledaš u njega!) Roditelj igra ulogu zločestog vilenjaka/nestaška, koji ima samo jedan cilj, a to je djetetu skrenuti pažnju od predmeta i u tu svrhu čini sve što joj/mu stoji na raspolaganju.

Dijete stoji uspravno s raširenim rukama leđima i oslonjeno na zid, tako da mu je i glava priljubljena uza zid. Roditelj stoji nekoliko koraka ispred i maše mekanom loptom oko djeteta: jednom samo naznači zamah, a onda ga gađa stvarno (potpuno prirodno) i pogodi dijete na različitim mjestima na tijelu, također i na glavi. Dijete ima zadatak da se ne smije pomaknuti ni očima, ni rukama, ni glavom, ni nogama.

Poslije toga uloga se zamjenjuje.

U drugom dijelu igre radi se sasvim suprotno:

dijete točno promatra bacača i treba izbjeći loptu ili je rukom odbaciti.

OKUS

Igra: Ima okus po...?

Na stol stavite nekoliko zdjelica u kojima su različite namirnice. Uzmite nešto slatko, kiselo, ljepljivo, slano. Sve što Vam u tom trenutku padne na pamet. Djetetu najprije dopustite da vidi što sve ima. Potom mu stavite povez oko očiju i dajte mu da kuša. Zatim ono mora odgonetnuti što ima u ustima.

Vremena provedenog u vrtiću možete se prisjetiti tako da sa djetetom napravite svima omiljeni kolač od mrkve.

KOLAČ OD MRKVE

5 JAJA
5 ŽLICA ŠEČERA
VANILIN ŠEČER
10 ŽLICA BRAŠNA
1 dcl ULJA
1 dcl MLIJEKA
PRAŠAK ZA PECIVO
LIMUNOVA KORICA
3 SOČNE MRKVE (naribane)

Žumanjke, šećer i vanilin šećer pjenasto umutiti. Dodati ostale sastojke. Na kraju umiješati čvrsti snijeg od bjelanjaka. Peći na 150 °C 30 minuta.

Pozdravi od tete kuharice Štefice 😊

